

**KAUNO APSKRITIES AVIACIJOS SKLANDYMO KLUBO SKLANDYTOJŲ
PRAKTINIO MOKYMO PROGRAMA SKLANDYTOJO LICENCIJAI GAUTI**

1 E T A P A S

PRIEŠSKRYDINIS PASIRENGIMAS IR PAŽINTINIS SKRYDIS

Tikslas: mokinio supažindinimas su skrydžiu.

Rekomenduojama prieš pirmą skrydį atlikti treniruotę sklandytuvo kabinoje, išmokti balansuoti stebint “kapotą-horizontą”.

Planuojamas skrydžio laikas – 0.25 val.

Pavadinimas	Skrydžių skaičius				Skrydžio sąlygos, taisyklės	Trumpas pratimo turinys
	Bendrasis	Ratu	Zona	Skriejimui		
Priešskrydinis pasirengimas						-piloto sėdynės, pedalų ir parašiutoreguliuojimas, -radijo stoties ir energijos šaltinio prijungimas, patikrinimas, radijo ryšio vedimas, -piloto pririšimo diržų reguliuojimas ir prisirišimas, -piloto kabinos gaubto uždarymas, atidarymas, -piloto išlipimas iš kabinos avariniu atveju, -sklandytuvo buksiravimas į starto vietą, -buksiravimo lino prikabinimas ir atkabinimas, -sklandytuvo palydėjimas kylant, -sutartiniai signaliniai ženklai rankomis.
1 pratimas Pažintinis skrydis	1 / 0.25		1 / 0.25		VST	Supažindinti mokinį su sklandytuvu skrendant ir su skraidymų vieta

2 E T A P A S

RENGIMAS PIRMAJAM SAVARANKIŠKAM SKRYDŽIUI

Tikslas: parengti mokinį atlikti pirmą savarankišką skrydį.

Planuojamas skrydžių laikas – 7.22 val.

Pavadinimas	Skrydžių skaičius				Skrydžio sąlygos, taisyklės	Trumpas pratimo turinys
	Bendras	Ratu	Zona	Skriejimui		
1 pratimas Supažindinimas su sklandytuvo valdymu ore	2 / 0.50		2 / 0.50		VST	Tiesus sklendimas, pokrypis, polinkis, posvyris, veiksmai vairais, skridimo greitis, vizuali orientacija, apžvalga, sklendimas ratu.
2 pratimas Mokymas kilti išvelkant lėktuvu (autoišvilktuvu), valdymas ore	10 / 1.20	10 / 1.20			VST	Mokymasis kilti išvelkant lėktuvu (autoišvilktuvu), atrsikabinimas, sklendimas ratu, maršruto skaičiavimas, posūkiai, tūpimo skaičiavimas, tūpimas.
3 pratimas Kilimo tobulinimas tūpimas pučiant priešiniam ir šoniniam vėjui	8 / 1.04	8 / 1.04			VST	Tūpymo mokymas: greitis, aukštis, artėjimas, nuonaša, išlyginimas, išlaikymas. Sparno mechanizacijos naudojimas. Kilimas ir tūpimas esant šoniniam vėjui.
4 pratimas Skrydžiai užklijuotais aukščio arba greičio prietaisais	2 / 0.16	2 / 0.16			VST	Vienas skrydis atliekamas užklijuotu aukštimačiu, kitas greitmačiu.
5 pratimas Skrydžiai išvelkant lėktuvu, kylant, leidžiantis ir atliekant posūkius (kreiva zona)	2 / 0.50		2 / 0.50		VST	Mokymasis kilti, skristi horizontaliai ir leisti išvelkant lėktuvu. Skridimas aukščiau ir žemiau "srauto" (valkties srautu). Atsikabinus zonoje: spiralės, slydimas, sklendimas minimaliais greičiais, smuka, suktukas, išvedimas iš suktuko.

6 pratimas Pilotavimo klaidų taisymas	6 / 0.48	6 / 0.48			VST	Klaidos kylant, velkantis paskui lėktuvą, skrendant ratu, skaičiuojant tūpimą, tūpiant. Buksiravimo lyno trūkimas, savaiminis atsikabinimas. Klaidų taisymas.
7 pratimas Pilotavimo įgūdžių tobulinimas ir “šlifavimas” prieš pirmą savarankišką skrydį.	10 / 1.20	10 / 1.20			VST	Kartojami visi skrydžio elementai.
8 pratimas Supažindinamas is tūpimas į aikštelę, pasirinktą iš oro.	1 / 030		1 / 30		VST	Susipažinimas su esamomis aikštelėmis aerodromo prieigose ir tūpimas į vieną iš jų.
9 pratimas Galutinis pilotavimo įgūdžių patikrinimas prieš pirmą savarankišką skrydį.	3 / 0.24	3 / 0.24			VST	Skrydžių metu tikrinami visi skrydžio ratu elementai, apžvalga ir orientacija, radijo ryšys. Tinkamas sklandytuvo eksploatavimas. Pastaba: mokinio pasiruošimą atlikti pirmą savarankišką skrydį įvertina instruktorius, savo sprendimą įrašydamas mokinio skraidymo knygelėje.

3 E T A P A S

PIRMAS SAVARANKIŠKAS SKRYDIS IR PILOTAVIMO ĮGŪDŽIŲ ĮTVIRTINIMAS

Tikslas: Pirmas mokinio savarankiškas skrydis ir tolesnis mokinio rengimas SK licencijai gauti.

Planuojamas skrydžių laikas - 3 val. 47 min.
iš jų SAV - 3 val. 04 min.

Pavadinimas	Skrydžių skaičius				Skrydžio sąlygos, taisyklės	Trumpas pratimo turinys
	Bendr as	Ratu	Zona	Skriejim ui		
10 pratimas Pirmas savarankiškas skrydis	3 / 0.24	3 / 0.24			VST SAV	Atliekami 1 kontrolinis ir 2 savarankiški skrydžiai ratu. Pastaba: skrydžiai atliekami palankiomis meteorologinėmis sąlygomis.
11 Pratimas Pilotavimo įgūdžių įtvirtinimas	16 / 2.08	16 / 2.08			VST	Atliekami skrydžiai ratu, tobulinami skrydžio ratu elementai. Pastaba: tikrinimą atlieka instruktorius savo nuožiūra.
12 pratimas Skrydis į zoną	3 / 1.15	3 / 1.15			VST SAV	Pirmas skrydis - kontrolinis, kiti - savarankiški. Atliekamos spiralės į kairę ir į dešinę 30° ir 45° posvyriu, vairų kaita, smuka, įvedimas į suktuką skrendant tiesiai ir spiralėje.

4 E T A P A S

BAIGIAMASIS PARENGIMO ETAPAS, EGZAMINAI SKLANDYTOJO LICENCIJAI GAUTI

Tikslas: Baigiamasis mokinio rengimas SK licencijai gauti.

Planuojamas skrydžių laikas - 3 val. 48 min.
iš jų SAV - 1 val. 10 min.

Pavadinimas	Skrydžių skaičius				Skrydžio sąlygos, taisyklės	Trumpas pratimo turinys
	Bendr as	Ratu	Zona	Skriejim ui		
13 pratimas Skrydis į zoną, tūpimas į aikštelę, pasirinktą iš oro	1 / 0.40		1 / 0.40		VST	Skrydžio į zoną metu atliekama: suktukas (į abi puses po vieną viją), spirалės, smuka, supažindinama su skriejimo pagrindais, tupiama į aikštelę pasirinktą iš oro.
14 pratimas Skrydžių pagal prietaisus pagrindai	1 / 0.25		1 / 0.25		VST	Orientavimasis pagal prietaisus, manevrai, prietaisų stebėjimas, tiesus sklendimas, prietaisų apžvalgos tvarka, posūkiai įvairiais posvyriais.
15 pratimas Skrydis už aerodromo ribų	2 / 1.20			2 / 1.20	VST SAV	Supažindinimas su skraidymo rajonu (apylinkėmis), sklandytuvo vietos nustatymas, skriejimo mokymas, aikštelės pasirinkimas iš oro ir tūpimas į ją, aikštelės įvertinimas. Skrydžio aptarimas. Vienas skridimas su instruktoriumi, kitas savarankiškas.
16 pratimas Savarankiški skrydžiai į zoną	2 / 0.50		2 / 0.50		VST SAV	Skrydis į nustatytą pilotavimo zoną. Spirалės skirtingais posvyriais, smuka, skriejimas, įėjimas į aerodromo ratą. Ataskaita apie skrydį instruktoriui.
17 pratimas Skrydžio egzaminas SK licencijai gauti	2 / 0.33	1 / 0.08	1 / 0.25		VST	Mokinytis turi tinkamai pasiruošti skrydžiui, mokėti kilti ir tūpti, teisingai elgtis avariniais atvejais, taisyklingai palaikyti radijo ryšį.

Iš viso SK licencijai gauti: **Skrydžių - 75, laikas - 15 val. 22 min.**
iš jų SAV skrydžių - 23, laikas - 4 val. 16 min.